II

(Neleģislatīvi akti)

REGULAS

KOMISIJAS REGULA (ES) Nr. 165/2010

(2010. gada 26. februāris),

ar kuru groza Regulu (EK) Nr. 1881/2006, ar ko nosaka konkrētu piesārņotāju maksimāli pieļaujamo koncentrāciju pārtikas produktos, attiecībā uz aflatoksīniem

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Padomes 1993. gada 8. februāra Regulu (EEK) Nr. 315/93, ar ko nosaka Kopienas procedūras attiecībā uz piesārņotājiem pārtikā [1], un jo īpaši tās 2. panta 3. punktu,

tā kā:

(1) Komisijas 2006. gada 19. decembra Regulā (EK) Nr. 1881/2006, ar ko nosaka konkrētu piesārņotāju maksimāli pieļaujamo koncentrāciju pārtikas produktos [2], noteikta aflatoksīna B_1 un kopējā aflatoksīna (aflatoksīns $B_1 + G_1 + B_2 + G_2$) maksimāli pieļaujamā koncentrācija virknē pārtikas produktu.

(2) Konkrētas aflatoksīnu maksimāli pieļaujamās koncentrācijas konkrētos pārtikas produktiem jāgroza, lai ņemtu vērā izmaiņas Pārtikas kodeksā un nesenā zinātniskā atzinumā sniegto informāciju.

(3) Pārtikas kodeksā noteikta kopējā aflatoksīna koncentrācija 15 µg/kg mandelēm, lazdu riekstiem un pistācijām, kas paredzētas turpmākai pārstrādei, un kopējā aflatoksīna koncentrācija 10 µg/kg mandelēm, lazdu riekstiem un pistācijām, ka ir gatavas lietošanai uzturā [3].

(4) Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādes (*EFSA*) zinātnes ekspertu grupa jautājumos, kas saistīti ar piesārņojumu pārtikas apritē, (*CONTAM Panel*) 2007. gada 25. janvārī pieņēma atzinumu par iespējamu riska palielināšanos patērētāju veselībai sakarā ar iespējamu pašreizējās aflatoksīnu maksimāli pieļaujamās koncentrācijas palielināšanu mandelēm, lazdu riekstiem un pistācijām, kā arī atvasinātiem produktiem [4]. *CONTAM Panel* secināja, ka kopējā aflatoksīnu satura maksimāli pieļaujamās koncentrācijas palielināšana no 4 līdz 8 vai 10 µg/kg mandelēm, lazdu riekstiem un pistācijām tikai mazliet ietekmētu uztura iedarbības novērtējumu, risku saslimt ar vēzi un aprēķinātajiem iedarbības sliekšņiem (*MOE*). Minētā zinātnes ekspertu grupa turklāt konstatēja, ka aflatoksīnu iedarbībai no visiem avotiem jābūt tik mazai, cik vien iespējams panākt, jo aflatoksīni ir genotoksiski un kancerogēni. Dati liecina, ka kopējo aflatoksīnu uztura iedarbību varētu mazināt, ja tirgū nonāktu mazāk pārtikas produktu ar augstu piesārņojuma koncentrāciju, kas panākams, nodrošinot efektīvāku izpildi un samazinot citu pārtikas avotu iedarbību, kuri nav mandeles, lazdu rieksti un pistācijas.

(5) *CONTAM Panel* 2009. gada 16. jūnijā pieņēma paziņojumu par ietekmi uz sabiedrības veselību, palielinot kopējo aflatoksīna koncentrāciju no 4 µg/kg līdz 10 µg/kg koku riekstiem, izņemot mandeles, lazdu riekstus un pistācijas [5]. Minētā zinātnes ekspertu grupa secināja, ka, pamatojoties uz 2007. gadā pieejamo informāciju, sabiedrības veselība netiktu nelabvēlīgi ietekmēta, palielinot kopējo aflatoksīnu koncentrāciju no 4 µg/kg līdz 10 µg/kg citiem koku riekstiem, tostarp Brazīlijas riekstiem. Ņemot vērā pašreizējās diskusijas, kas saistītas ar Pārtikas kodeksu, par aflatoksīnu maksimāli pieļaujamo koncentrāciju Brazīlijas riekstos, ir lietderīgi saskaņot aflatoksīnu koncentrāciju Brazīlijas riekstos ar kodeksā noteikto koncentrāciju mandelēm, lazdu riekstiem un pistācijām.

---

[1] OV L 37, 13.2.1993., 1. lpp.

[2] OV L 364, 20.12.2006., 5. lpp.

[3] *Codex General Standard for Contaminants and toxins in foods* (CODEX STAN 193-1995) http://www.codexalimentarius.net/download/standards/17/CXS_193e.pdf

[4] *The EFSA Journal* (2007) 446, 1-127. http://www.efsa.europa.eu/cs/BlobServer/Scientific_Opinion/CONTAM%20_op_ej446_aflatoxins_en.pdf?ssbinary = true

[5] *Statement of the Scientific Panel on Contaminants in the Food Chain on a request from the European Commission on the effects on public health of an increase of the levels for aflatoxin total from 4 µg/kg to 10 µg/kg for tree nuts other than almonds, hazelnuts and pistachios. The EFSA Journal* (2009) 1168, 1-11. http://www.efsa.europa.eu/cs/BlobServer/Statement/contam_statement_ej1168_aflatoxin_other_treenuts_en,0.pdf?ssbinary = true

(6) Pārtikas kodeksā noteikta tikai maksimāli pieļaujamā kopējā aflatoksīna koncentrācija. Atbilstošā aflatoksīna B_1 koncentrācija tika noteikta, izmantojot datu bāzi attiecībā uz aflatoksīnu klātbūtni pārtikas produktos, kuru *EFSA* izmantoja iedarbības novērtējumā.

(7) *EFSA* sniegtajā atzinumā par aflatoksīniem ir konstatēts, ka eļļas augu sēklas un atvasinātie produkti izraisa ievērojamu aflatoksīnu iedarbību uz cilvēka organismu. *EFSA* secināja, ka aflatoksīnu iedarbībai no visiem avotiem jābūt tik mazai, cik vien iespējams panākt. Turklāt paziņojumos ātrās brīdināšanas sistēmai pārtikas un barības jomā (*RASFF*) norādīta augsta aflatoksīnu koncentrācija tādās eļļas augu sēklās kā saulespuķu sēklās, meloņu sēklās u. c. Tāpēc tiek ierosināts atbilstīgi zemesriekstiem noteiktajai maksimāli pieļaujamajai koncentrācijai noteikt arī maksimāli pieļaujamo koncentrāciju eļļas augu sēklām, izņemot zemesriekstus. Tomēr ir lietderīgi noteikt izņēmumu attiecībā uz eļļas augu sēklām, tostarp zemesriekstiem, ko paredzēts smalcināt, lai ražotu rafinētu augu eļļu un rafinētu augu eļļu, jo aflatoksīni tiek gandrīz pilnībā atdalīti rafinētas augu eļļas ražošanas procesā.

(8) Maksimāli pieļaujamā aflatoksīna B_1 koncentrācija 2 µg/kg un maksimāli pieļaujamā kopējā aflatoksīna koncentrācija 4 µg/kg ir noteikta visiem graudiem un visiem no graudiem atvasinātajiem produktiem, izņemot kukurūzu, ko pirms lietošanas pārtikā paredzēts šķirot vai citādi fizikāli apstrādāt un kam maksimāli pieļaujamā aflatoksīnam B_1 koncentrācija ir noteikta 5 µg/kg un maksimāli pieļaujamā kopējā aflatoksīna koncentrācija 10 µg/kg. Nelobītiem rīsiem aflatoksīnu koncentrācija regulāri mazliet pārsniedz maksimāli pieļaujamo koncentrāciju. Pēc malšanas, kurā tiek atdalītas sēnalas, baltajiem slīpētajiem rīsiem aflatoksīnu koncentrācija ir mazāka nekā maksimāli pieļaujamā koncentrācija. Tādēļ ir lietderīgi arī rīsiem piemērot tādu pašu pieeju kā kukurūzai un noteikt maksimāli pieļaujamo aflatoksīna B_1 un kopējā aflatoksīna koncentrāciju rīsiem, ko, pirms lieto pārtikā vai izmanto pārtikas produktos kā sastāvdaļu, paredzēts šķirot vai citādi fizikāli apstrādāt.

(9) Maksimāli pieļaujamā koncentrācija attiecas uz koku riekstu ēdamo daļu. Tomēr neseni pētījumu dati liecina, ka daļa aflatoksīna piesārņojuma var būt uz Brazīlijas riekstu čaumalas. Tādēļ, lai ņemtu vērā šo jaunāko zinātnisko informāciju, ir lietderīgi pielikumā grozīt zemsvītras piezīmi, kurā norādīta procedūra, kas jāveic gadījumos, ja koku riekstiem čaumalās tiek izdarīta analīze.

(10) Šajā regulā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Pārtikas aprites un dzīvnieku veselības pastāvīgās komitejas atzinumu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Regulu (EK) Nr. 1881/2006 groza šādi.

1. Regulas 4. pantu aizstāj ar šādu pantu:

"4. pants

Īpaši noteikumi zemesriekstiem, citām eļļas augu sēklām, koku riekstiem, žāvētiem augļiem, rīsiem un kukurūzai

Zemesriekstus, citas eļļas augu sēklas, koku riekstus, žāvētus augļus, rīsus un kukurūzu, kas neatbilst attiecīgajai maksimāli pieļaujamajai aflatoksīnu koncentrācijai, kas noteikta pielikuma 2.1.5., 2.1.6., 2.1.7., 2.1.8., 2.1.10. un 2.1.11. punktā, var laist tirgū ar nosacījumu, ka šie pārtikas produkti:

a) nav paredzēti tiešai lietošanai uzturā vai izmantošanai pārtikas produktos par sastāvdaļu;

b) atbilst attiecīgajai maksimāli pieļaujamajai koncentrācijai, kas noteikta pielikuma 2.1.1., 2.1.2., 2.1.3., 2.1.4., 2.1.9. un 2.1.12. punktā;

c) tiek apstrādāti, veicot šķirošanu vai citu fizisku apstrādi, un pēc tās nav pārsniegta pielikuma 2.1.5., 2.1.6., 2.1.7., 2.1.8., 2.1.10. un 2.1.11. punktā noteiktā maksimāli pieļaujamā koncentrācija, un šīs apstrādes dēļ nerodas citas kaitīgas atliekas;

d) ir marķēti, skaidri norādot lietojumu, un ir ar norādi, ka "pirms lieto uzturā vai izmanto pārtikas produktos kā sastāvdaļu, produktus šķiro vai citādi fizikāli apstrādā, lai mazinātu piesārņojumu ar aflatoksīnu". Norāde ir uz katra atsevišķa maisa, kastes utt. un uz pavaddokumenta oriģināla. Sūtījuma/partijas identifikācijas kods ir neizdzēšami marķēts uz katra sūtījumā iekļautā atsevišķa maisa, kastes utt. un pavaddokumenta oriģināla."

2. Regulas 5. pantu aizstāj ar šādu pantu:

"5. pants

Īpaši noteikumi par zemesriekstiem, citām eļļas augu sēklām, to atvasinātajiem produktiem un graudiem

Uz katra atsevišķā maisa, kastes utt. etiķetes un uz pavaddokumenta oriģināla jābūt skaidrai norādei par paredzamo lietojumu. Pavaddokumentam jābūt skaidri saistītam ar sūtījumu, norādot sūtījuma identifikācijas kodu, kas ir uz sūtījuma katra atsevišķā maisa, kastes utt. Turklāt sūtījuma saņēmēja uzņēmējdarbībai, kas norādīta pavaddokumentā, jāsader ar paredzēto izlietojumu.

Ja nav skaidras norādes, ka visu tirgū laisto zemesriekstu, citu eļļas augu sēklu, no tiem atvasināto produktu un graudu paredzētais izlietojums nav lietošana uzturā, tiem piemēro pielikuma 2.1.5. un 2.1.11. punktā noteikto maksimāli pieļaujamo koncentrāciju.

Izņēmumu attiecībā uz zemesriekstiem un citām eļļas augu sēklām, kuras paredzēts smalcināt, un pielikuma 2.1.1. punktā noteikto maksimāli pieļaujamo koncentrāciju piemēro tikai sūtījumiem, uz kuriem ir skaidrs marķējums attiecībā uz minēto produktu paredzamo lietojumu un norāde "produkts tiks smalcināts rafinētas augu eļļas ražošanai". Norāde ir uz katra atsevišķa maisa, kastes utt. un uz pavaddokumenta (-iem). Galamērķim jābūt smalcināšanas ražotnei."

3. Pielikumu groza šādi:

a) pielikuma 2.1. apakšsadaļu (Aflatoksīni) aizstāj ar šīs regulas pielikuma tekstu;

b) pielikuma 5. zemsvītras piezīmi aizstāj ar šādu zemsvītras piezīmi:

"([5]) Maksimāli pieļaujamā koncentrācija attiecas uz zemesriekstu un koku riekstu ēdamo daļu. Ja zemesriekstiem un koku riekstiem čaumalās izdara analīzes, aprēķinot aflatoksīna saturu, uzskata, ka viss piesārņojums ir ēdamajā daļā, izņemot Brazīlijas riekstus.";

c) pievieno šādas zemsvītras piezīmes.

"([40]) Eļļas augu sēklas, uz kurām attiecas KN kodi 1201, 1202, 1203, 1204, 1205, 1206, 1207, un atvasinātie produkti ar KN kodu 1208; meloņu sēklas, uz kurām attiecas kods ex 1207 99.

([41]) Ja atvasinātie/pārstrādātie produkti ir atvasināti/iegūti pārstrādē tikai vai gandrīz tikai no attiecīgajiem koku riekstiem, maksimāli pieļaujamo koncentrāciju, kas noteikta attiecīgajiem koku riekstiem, piemēro arī minētajiem atvasinātajiem/pārstrādātajiem produktiem. Citos gadījumos 2. panta 1. punktu un 2. panta 2. punktu piemēro atvasinātajiem/pārstrādātajiem produktiem."

2. pants

Šo regulu nepiemēro aprikožu kodoliem, eļļas augu sēklām, izņemot zemesriekstus, un to pārstrādes produktiem, kuri laisti tirgū dienā pirms piemērošanas dienas saskaņā ar attiecīgajā dienā piemērojamajiem noteikumiem.

Pārtikas apritē iesaistītajam tirgus dalībniekam ir jāpierāda, kad produkti ir laisti tirgū.

3. pants

Šī regula stājas spēkā desmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro no spēkā stāšanās dienas.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2010. gada 26. februārī

Komisijas vārdā –
priekšsēdētājs
José Manuel BARROSO

PIELIKUMS

Pārtikas produkti ([1])		Maksimāli pieļaujamā koncentrācija (µg/kg)		
"2.1.	**Aflatoksīni**	B_1	B_1, B_2, G_1 un G_2 summa	M_1
2.1.1.	Zemesrieksti un citas eļļas augu sēklas ([40]), kas, pirms lieto uzturā vai izmanto pārtikas produktos kā sastāvdaļu, šķirojami vai citādi fizikāli apstrādājami, izņemot — zemesriekstus un citas eļļas augu sēklas, kuras paredzēts smalcināt rafinētas augu eļļas ražošanai	8,0 ([5])	15,0 ([5])	—
2.1.2.	Mandeles, pistācijas un aprikožu kodoli, kas, pirms lieto uzturā vai izmanto pārtikas produktos kā sastāvdaļu, šķirojami vai citādi fizikāli apstrādājami	12,0 ([5])	15,0 ([5])	—
2.1.3.	Lazdu rieksti vai Brazīlijas rieksti, kas, pirms lieto uzturā vai izmanto pārtikas produktos kā sastāvdaļu, šķirojami vai citādi fizikāli apstrādājami	8,0 ([5])	15,0 ([5])	
2.1.4.	Koku rieksti, izņemot 2.1.2. un 2.1.3. punktā uzskaitītos koku riekstus, kas, pirms lieto uzturā vai izmanto pārtikas produktos kā sastāvdaļu, šķirojami vai citādi fizikāli apstrādājami	5,0 ([5])	10,0 ([5])	—
2.1.5.	Zemesrieksti un citas eļļas augu sēklas ([40]) un to pārstrādes produkti, ko paredzēts tieši lietot uzturā vai izmantot kā sastāvdaļu pārtikas produktos, izņemot — nerafinētas augu eļļas, ko paredzēts rafinēt, — rafinētas augu eļļas	2,0 ([5])	4,0 ([5])	—
2.1.6.	Mandeles, pistācijas un aprikožu kodoli, ko paredzēts tieši lietot uzturā vai izmantot kā sastāvdaļu pārtikas produktos ([41])	8,0 ([5])	10,0 ([5])	—
2.1.7.	Lazdu rieksti un Brazīlijas rieksti, ko paredzēts tieši lietot uzturā vai izmantot kā sastāvdaļu pārtikas produktos ([41])	5,0 ([5])	10,0 ([5])	
2.1.8.	Koku rieksti, izņemot 2.1.6. un 2.1.7. punktā uzskaitītos koku riekstus, un to pārstrādes produkti, ko paredzēts tieši lietot uzturā vai izmantot kā sastāvdaļu pārtikas produktos	2,0 ([5])	4,0 ([5])	—
2.1.9.	Žāvēti augļi, kas, pirms lieto uzturā vai izmanto pārtikas produktos kā sastāvdaļu, šķirojami vai citādi fizikāli apstrādājami	5,0	10,0	—
2.1.10.	Žāvēti augļi un to pārstrādes produkti, ko paredzēts tieši lietot uzturā vai izmantot kā sastāvdaļu pārtikas produktos	2,0	4,0	—
2.1.11.	Visi graudi un visi no graudiem atvasinātie produkti, ieskaitot pārstrādātus graudu produktus, izņemot 2.1.12., 2.1.15. un 2.1.17. punktā uzskaitītos pārtikas produktus	2,0	4,0	—

Pārtikas produkti ([1])		Maksimāli pieļaujamā koncentrācija (µg/kg)		
2.1.12.	Kukurūza un rīsi, kas, pirms lieto uzturā vai izmanto pārtikas produktos kā sastāvdaļu, šķirojami vai citādi fizikāli apstrādājami	5,0	10,0	—
2.1.13.	Neapstrādāts piens ([6]), termiski apstrādāts piens un piens, kas paredzēts, lai ražotu produktus uz piena bāzes	—	—	0,050
2.1.14.	Šādas garšaugu sugas: *Capsicum* spp. (žāvēti augļi, veseli vai malti, ieskaitot čilli, čilli pulveri, Kajennes piparus un papriku), *Piper spp*. (augļi, ieskaitot baltos un melnos piparus), *Myristica fragrans* (muskatrieksts), *Zingiber officinale* (ingvers), *Curcuma longa* (garā kurkuma). Garšaugu maisījumi, kuros ir viens vai vairāki iepriekšminētie garšaugi	5,0	10,0	—
2.1.15.	Pārstrādātu graudu pārtika un pārtika zīdaiņiem un maziem bērniem ([3]) ([7])	0,10	—	—
2.1.16.	Mātes piena aizstājējs zīdaiņiem un piebarošanas pārtika, arī piens zīdaiņiem un piena maisījumi piebarošanai ([4]) ([8])	—	—	0,025
2.1.17.	Diētiska pārtika cilvēkiem ar veselības traucējumiem ([9]) ([10]), kas īpaši paredzēta zīdaiņiem	0,10	—	0,025”